

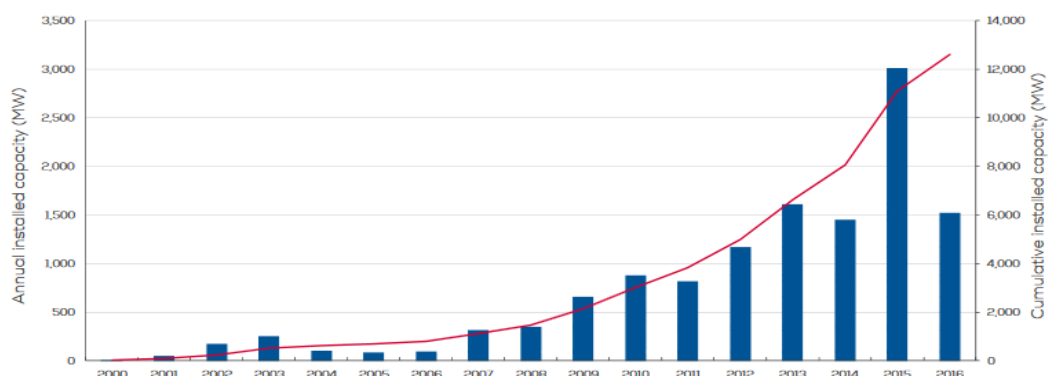
Warszawa, dn. 25 kwietnia 2017 r.

Stanowisko Fundacji na rzecz Energetyki Zrównoważonej do odpowiedzi Ministerstwa Energii na interpelację poselską w sprawie budowy morskich farm wiatrowych

W nawiązaniu do odpowiedzi Wiceministra Energii Andrzeja Piotrowskiego z dnia 21 kwietnia 2017 r. na interpelację poselską nr 10978 w sprawie budowy morskich farm wiatrowych (MFW), Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej (FNEZ) przedstawia niniejszym swoje komentarze.

1. FNEZ zdecydowanie popiera stanowisko Ministerstwa Energii potwierdzające istotną rolę jaką morską energetykę wiatrową odegra w rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii, nie tylko w Polsce, ale również na świecie oraz że może stanowić dodatkową szansę na pozyskanie nowych zamówień dla polskich przedsiębiorstw m.in. tych wchodzących w skład Polskiej Grupy Zbrojeniowej. FNEZ podkreśla jednocześnie, że korzyści polskiego przemysłu będą zdecydowanie szersze i będą obejmować także wiele krajowych przedsiębiorstw spoza Polskiej Grupy Zbrojeniowej, a także spoza przemysłu offshorowego, jak np.: produkcja kabli, stali, miedzi, itp. Gotowość udziału krajowych przedsiębiorców w rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce znajduje swój wyraz w zawartym w ubiegłym roku Porozumieniu Polskiego Przemysłu Energetyki Morskiej. Dotychczas projekty MFW w Polsce przygotowywane były z 80% udziałem krajowych dostawców i usługodawców.
2. Jednocześnie FNEZ wyraża swoje zaniepokojenie słowami Pana Ministra, w których wskazuje, że *„...sektor morskiej energetyki wiatrowej, nie tylko na świecie, ale i również w Polsce ma szansę na rozwój dopiero w perspektywie roku 2030 i w latach następnych...”*. Fakty dotyczące rozwoju morskiej energetyki wiatrowej na świecie i w Polsce zdecydowanie wskazują, że technologia ta odegra kluczową rolę w przyroście nieemisyjnej, odnawialnej energii w latach 2020-2030. Należy zaznaczyć, że morską energetykę już dziś jest najdynamiczniej rozwijającą się technologią nieemisyjną na świecie. Globalny rynek morskiej energetyki wiatrowej wynosi 14 081 MW, a w samej Europie zainstalowanych jest 12 471 MW mocy (blisko 90 %). Szacuje się, że w 2030 r. może być zainstalowanych MFW o mocy 98 GW.

Wykres 1. Roczna i całkowita moc zainstalowana w morskiej energetyce wiatrowej w Europie

Źródło: WindEurope, 2017

- FNEZ zgadza się ze stanowiskiem, że po roku 2030 morska energetyka wiatrowa będzie opierać się o technologie w pełni konkurencyjne, niewymagające wsparcia państwa, co potwierdza trend wynikający z aukcji dla MFW w Niemczech, Danii i Holandii. Nie może to jednak być wyznacznikiem możliwości rozwoju tej technologii w Polsce przed rokiem 2030. Taka sugestia wskazywać by mogła na zamiar wykluczenia morskiej energetyki wiatrowej z obecnie funkcjonującego w Polsce systemu wsparcia odnawialnych źródeł energii (OZE), co byłoby niczym nieuprawnioną dyskryminacją tej technologii. Obecnie, MFW są już w pełni konkurencyjne wobec innych OZE i mogą startować z sukcesem w aukcjach, czego dowodzą liczne przykłady zagraniczne. Kluczowe jest jednak powiązanie wsparcia pierwszych projektów MFW planowanych do realizacji w latach 2020-2026 z rozwojem krajowego przemysłu morskiego i powiązanego. Należy zaznaczyć, że po roku 2035 te morskie farmy wiatrowe nie będą już objęte systemem dopłat. Poprzez działania wyprzedzające, Polska może stać się głównym zapleczem produkcyjno-logistycznym dla farm budowanych w regionie Morza Bałtyckiego po roku 2030 w Szwecji, Danii, Niemczech, Litwie, Łotwie, Estonii, a nawet Finlandii.

Tabela 1. Wyniki europejskich aukcji

Projekt	Wynik aukcji (EUR/MWh)	Wynik aukcji z uwzgl. przyłącza (EUR/MWh)
MFW Vesterhav Syd & Nord (DK)	63,9	72,9
MFW Borssele I&II (NL)	72,7	86,7
MFW Kriegers Flak (DK)	50	64
MFW Borssele III&IV (NL)	54,5	68,5
MFW Borssele III&IV (NL)	54,5	68,5
MFW West / Borkum Riffgrund West2 / He Dreiht	bez wsparcia (cena hurtowa)	-

Źródło: IEA RETD, Comparative Analysis of International Offshore Wind Energy Development, 2017, doniesienia prasowe dotyczące wyników aukcji dla MFW West / Borkum Riffgrund West2 / He Dreiht.

4. FNEZ podkreśla ponadto, że w Polsce rozwijane są obecnie projekty MFW, które planowane są do realizacji w latach 2020-2026. Wypowiedź Ministra Energii wskazująca, że przed rokiem 2030 takie projekty w Polsce nie powstaną, rodzi pytania o konsekwencje zablokowania rozwoju tych projektów, które posiadają prawomocne pozwolenia lokalizacyjne, środowiskowe i podpisane, wiążące umowy przyłączeniowe, które nakładają na inwestora obowiązek realizacji projektów w latach 2021-2026. Należy w związku z tym przypomnieć, że:
- PSE S.A. podpisało 2 umowy przyłączeniowe dla MFW o mocy 2,25 GW z terminami przyłączenia 2021 r. (ok. 1 GW) i 2026 (ok. 1,2 GW),
  - od 2011 r. wydanych zostało przez ministra ds. gospodarki morskiej blisko 40 pozwoleń na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń dla MFW. 14 pozwoleń obowiązuje do dziś, z czego 9 zostało opłaconych przez inwestorów, zapewniając tym samym przychód budżetu Państwa rządu 100 mln zł. Zgodnie z ustawą o obszarach morskich RP i administracji morskiej inwestor jest zobowiązany uzyskać pozwolenie na budowę w terminie 10 lat od wydania pozwolenia, oznacza to, że wszystkie dotychczas wydane pozwolenia utraciłyby ważność do 2030 r.,
  - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku wydała do tej pory 2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla pierwszych projektów MFW – ważność tych decyzji również obejmuje maksymalnie okres 10 lat.

Mając powyższe na uwadze należy przyjąć, że pierwsze projekty mogą zostać oddane do użytku w latach 2020-2021, a do roku 2026 może zostać oddanych 2,25 GW z projektów, które mają podpisane umowy przyłączeniowe i są w zaawansowanych stadiach rozwoju.

5. W odniesieniu do kwestii stabilności dostaw energii z MFW oraz konkurencji z innymi źródłami wytwórczymi należy zwrócić uwagę na następujące fakty:
- a. MFW charakteryzują się wysoką stabilnością wytwarzania energii wśród innych OZE, wynoszącą od 40 do 48%. Ponadto, zgodnie z opinią PSE S. A. MFW mogą przyczynić się do stabilizacji pracy jednostek węglowych, a tym samym stabilizacji funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE). Zwiększenie udziału MFW w strukturze OZE pozwoli zredukować liczbę wyłączeń bloków węglowych spowodowaną wahaniami wytwarzania energii z pozostałych źródeł odnawialnych,
  - b. północny region polski charakteryzuje się znacznym deficytem mocy wytwórczych, co wpłynęło m.in. na wybór rozważanych dziś lokalizacji elektrowni jądrowej. MFW, wraz z rozwojem połączeń transgranicznych, a także elektrowni jądrowej po 2035 r. pozwolą ograniczyć przesyłanie energii elektrycznej z południa Polski, tym samym ograniczą straty przesyłowe, które mogą wynosić dla KSE nawet 10 %. Rozwój sieci niezbędny do przyłączenia MFW o mocy 2,25 GW przed rokiem 2026 został zaplanowany i uwzględniony w zawartych przez PSE S.A. umowach przyłączeniowych. Należy ponadto podkreślić rolę sieci morskich, które są planowane w regionie Morza Bałtyckiego, m.in. w ramach projektu Baltic InteGrid realizowanego przez konsorcjum 14 organizacji z 8 krajów regionu, które pozwolą na stabilne i bezpieczne odbieranie i przesył energii z MFW pomiędzy państwami bałtyckimi,
  - c. rozwój morskiej energetyki wiatrowej nie koliduje z innymi źródłami wytwórczymi, zarówno odnawialnymi, jak i konwencjonalnymi i jądrowymi. Potrzeby inwestycyjne krajowego systemu elektroenergetycznego w latach 2020-2030 sięgają 12-15 GW, a to oznacza możliwość rozwoju zarówno projektów nowych elektrowni węglowych, jak

i jądrowych, obok MFW o mocy sięgającej nawet do 6 GW. Spodziewany dynamiczny rozwój elektromobilności może wpłynąć na dodatkowy wzrost zapotrzebowania na moce wytwórcze.

6. W odniesieniu do polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, projekty MFW zapewnią istotny udział energetyki nieemisyjnej w miksie energetycznym w roku 2030, kiedy to będą weryfikowane kolejne cele określone w tzw. „pakiecie zimowym”, zarówno w odniesieniu do wykorzystania OZE, jak i redukcji emisji CO₂.

FNEZ ponawia zaproszenie dla przedstawicieli Ministerstwa Energii do merytorycznej dyskusji, w oparciu o fakty, o przyszłości morskiej energetyki wiatrowej w Polsce i apeluje o uwzględnienie w polityce energetycznej Polski do 2050 r. rozwoju morskich farm wiatrowych o mocy 6 GW, z czego 2,25 do roku 2025 i 6 GW do roku 2035 oraz wykorzystanie tej technologii jako narzędzia w realizacji europejskiego „pakietu zimowego”.